

بررسی ارتباط بین محافظه‌کاری حسابداری و اعتبار تجاری

سمیرا آقامیری^۱، حبیب پیری^۲، عباسعلی حق پرست^۳

^۱ دانشجوی کارشناسی ارشد حسابداری، دانشگاه آزاد اسلامی زاهدان، زاهدان، ایران

^۲ عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد واحد زاهدان، دانشکده حسابداری، دانشگاه آزاد اسلامی واحد زاهدان، زاهدان، ایران

^۳ عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد واحد زاهدان، دانشکده حسابداری، دانشگاه آزاد اسلامی واحد زاهدان، زاهدان، ایران

چکیده

نحوه‌ی چگونگی تأمین مالی از مهمترین موضوعاتی است که شرکتها در جهت پیش بردن عملیات و فعالیت‌های خود باید به آن توجه کنند. تأمین مالی به دو شکل کوتاه مدت و بلندمدت انجام می‌شود. تأمین مالی کوتاه مدت از طریق اعتبار تجاری، یکی از مهمترین منابع مالی شرکت‌ها می‌باشد. (پیترسن و راجان، ۱۹۹۵ و هورن، ۲۰۰۷)^۱.

در حسابداری به عنوان سیستم اطلاعاتی، باید اطلاعات صحیح و به موقع در اختیار استفاده کنندگان (اعتبار دهنده‌گان) مشتریان و...) قرار گیرد تا آنها از این اطلاعات به عنوان مبنای برای تصمیمات و اهداف مالی خویش، استفاده کنند. صورت‌های مالی بخش اصلی فرایند گزارشگری مالی را تشکیل می‌دهد. هدف از تهیه صورت‌های مالی، ارائه اطلاعاتی خلاصه و طبقه‌بندی شده، درباره عملکرد و انعطاف پذیری واحد تجاریست که در اتخاذ تصمیمات اقتصادی برای طیف وسیعی از استفاده کنندگان مفید واقع شود. گزارشگری مالی حسابداری ایجاب می‌کند، اطلاعاتی که از گزارشگری مالی بدست می‌آید، ویژگی‌های معینی داشته باشد. در مفاهیم گزارشگری مالی از این ویژگی با اصطلاح "خصوصیات کیفی" نام برده شده که یکی از این خصوصیات محافظه‌کاری است که از آن به عنوان "احتیاط" یاد شده است.

اعتبار تجاری مفهومی است که در ایران اهمیت زیادی دارد و این موضوع باعث شده نظر بسیاری از استفاده کنندگان درون سازمانی و برون سازمانی را به خود جلب کند. بنابر این پژوهشی از منظر اعتبار تجاری پژوهشی بدیع و با اهمیت تلقی خواهد شد. همچنین در ایران تاکنون هیچ گونه پژوهشی در خصوص بررسی ارتباط بین محافظه‌کاری حسابداری و اعتبار تجاری صورت نگرفته است. فلذا بررسی این موضوع ضروری و الزامی به نظر می‌رسد.

واژه‌های کلیدی: تأمین مالی کوتاه مدت، خصوصیات کیفی، محافظه‌کاری، اعتبار تجاری.

^۱ Petersen and Rajan, Horn

۱-مقدمه

محافظه کاری حسابداری می‌تواند درجه ناهماهنگی اطلاعات را کاهش دهد، از سرمایه‌ها و منافع تامین کنندگان و مشتریان به طور موثری محافظت کند و به هر دو طرف معامله برای برقراری روابط همکارانه با اعتماد متقابل کمک کند، به گونه‌ای که مشتریان و تامین کنندگان تمایل به پذیرفتن درجه خاصی از ریسک باشند و اعتبار تجاری بیشتری را ارایه نمایند. این اثرات، به ویژه در شرکتهای خصوصی با موقعیت بازار قوی، بیشتر قابل توجه می‌شود.

در شرکت‌های خصوصی با موقعیت بازار قوی، یک همبستگی مثبت بین محافظه کاری حسابداری و اعتبار تجاری، بیشتر قابل توجه شد. به هر حال وقتی تامین کنندگان و مشتریان بر طبق روابط معاملاتی دسته بندی می‌شوند، همبستگی مثبت بین محافظه کاری حسابداری و اعتبار تجاری درصورتی که طرف معامله یک سهامدار کنترل کننده باشد، دیگر قابل توجه نمی‌باشد. در ادامه به بررسی کلیات تحقیق پرداخته می‌شود.

۲-ادبیات نظری تحقیق**۲-۱-مفهوم اعتبار تجاری:**

نحوه‌ی چگونگی تأمین مالی از مهمترین موضوعاتی است که شرکتها در جهت پیش بردن عملیات و فعالیت‌های خود باید به آن توجه کنند. تأمین مالی به دو شکل کوتاه مدت و بلندمدت انجام می‌شود. تأمین مالی کوتاه مدت از طریق اعتبار تجاری، یکی از مهمترین منابع مالی شرکتها می‌باشد. (پیترسن و راجان، ۱۹۹۵ و هورن، ۲۰۰۷).

اعتبار تجاری زمانی ایجاد می‌شود که یک شرکت کالا و خدمات را از عرضه کنندگان دریافت کند بدون اینکه درزمان معامله پول آن را پرداخت نماید؛ به عبارت دیگر اعتبار تجاری توافقی است بین خریدار و فروشنده که به موجب آن فروشنده به خریدار اجازه می‌دهد که وجه کالاهای خریداری شده را با تأخیر پرداخت نماید. (مین و اسمیت. ۱۹۹۲).^۱

۲-۲-محافظه کاری حسابداری:

در حسابداری به عنوان سیستم اطلاعاتی، باید اطلاعات صحیح و به موقع در اختیار استفاده کنندگان (اعتبار دهنده‌گان، مشتریان و...) قرار گیرد تا آنها از این اطلاعات به عنوان مبنای برای تصمیمات و اهداف مالی خویش، استفاده کنند. صورتهای مالی بخش اصلی فرایند گزارشگری مالی را تشکیل می‌دهد. هدف از تهیه صورتهای مالی، ارائه اطلاعاتی خلاصه و طبقه بندی شده، درباره عملکرد و انعطاف پذیری واحد تجاریست که در اتخاذ تصمیمات اقتصادی برای طیف وسیعی از استفاده کنندگان مفید واقع شود. گزارشگری مالی حسابداری ایجاب می‌کند، اطلاعاتی که از گزارشگری مالی بدست می‌آید، ویژگیهای معینی داشته باشد. در مفاهیم گزارشگری مالی از این ویژگی با اصطلاح "خصوصیات کیفی" نام برده شده که یکی از این خصوصیات محافظه کاری است که از آن به عنوان "احتیاط" یاد شده است. مفهوم محافظه کاری یک عامل محدود کننده یا مرزی است که براساس آن داده‌ها ارائه می‌شوند. محافظه کاری حسابداری را الزام به داشتن درجه بالایی تأثیر برای شناخت اخبار خوب مثل سود، در مقابل شناخت اخبار بد مانند زیان تعریف می‌نمایند.

۲-۳-ارتباط محافظه کاری و اعتبار تجاری:

در زمان انجام معاملات اعتباری ممکن است اعتبار دهنده‌گان نسبت به شرکتها ی خریدار و مشتریان، از اطلاعات بیشتری برخوردار باشند یا به عبارت دیگر بین اعتبار دهنده و مشتری عدم تقارن اطلاعاتی وجود داشته باشد این عامل باعث می‌شود که قیمت معامله‌ی مذکور، قیمتی کمتر یا بیشتر از قیمت واقعی یا ارزش منصفانه باشد که این درجه تفاوت در قیمت واقعی، باعث ایجاد عدم تقارن اطلاعاتی قبل از انجام معامله خواهد شد.

¹ Petersen and Rajan, Horn

² Min and Smith

عدم تقارن اطلاعاتی بین اعتبار دهنده‌گان و مشتریان، اعمال محافظه کاری حسابداری را در گزارشگری مالی می‌طلبد که اعمال محافظه کاری، در پی رفع عدم تقارن اطلاعاتی باعث بهبود قراردادها و معاملات اعتباری خواهد شد. با اعمال محافظه کاری در معاملات اعتباری، انگیزه و توان مدیران شرکت‌ها برای دستکاری اطلاعات حسابداری کاهش یافته و تضاد منافع بین اعتبار دهنده‌گان و شرکت‌ها از بین خواهد رفت. همچنین روابط بین اعتبار دهنده‌گان و مشتریان نیز بهبود می‌یابد.

از آنجایی که اعتبار دهنده‌گان به ریسک‌های نامطلوب نسبت به پتانسیل مطلوب عملکرد شرکت علاقه‌ی بیشتری دارند، قرارداد‌های اعتباری یکی از عوامل تقاضا برای محافظه کاری حسابداری است. معاملات اعتباری، روش‌ها حسابداری محافظه کارانه خاصی را تعیین کرده که از این طریق توان مدیریت را برای تغیر روابط‌های حسابداری به صورت دلخواه، محدود می‌کنند؛ به عبارت دیگر قراردادها و معاملات اعتباری از عوامل ایجاد تقاضا برای تنظیم حسابداری محافظه کارانه می‌باشد. فلذا از این رو، در این پژوهش به بررسی رابطه بین محافظه کاری حسابداری و اعتبار تجاری پرداخته خواهد شد.

بنابراین با توجه به مطالب فوق الذکر، سوال اصلی تحقیق را می‌توان این گونه بیان کرد که:
آیا بین محافظه کاری حسابداری و میزان اعتبار تجاری ارتباط معناداری وجود دارد یا خیر.

۳-روش گردآوری تجزیه و تحلیل داده‌ها

پژوهش‌های همبستگی شامل کلیه پژوهش‌هایی است که در آنها تلاش می‌شود رابطه متغیرهای مختلف با استفاده از ضربه همبستگی کشف و تعیین شود این ضربه شاخص دقیقی است که با محاسبه آن می‌توان نشان داد که یک متغیر تا چه اندازه با متغیرهای دیگر پیوند دارد و می‌توان برای همبستگی (متبت یامنفی) میزان و مقدار آن را محاسبه کرد.

به دلیل اینکه متغیرهای پژوهش از نوع فاصله‌ای بوده روش پژوهش همبستگی می‌باشد جهت انجام آزمون‌های آماری از ضربه همبستگی پیرسون و رگرسیون و تحلیل واریانس ۱ که دارای خطای معیار کمتری در مقایسه با سایر روش‌های آماری می‌باشند، استفاده شده است.

پژوهشگر پس از اینکه روش تحقیق خود را مشخص کردو با استفاده از ابزارهای مناسب، داده‌های مورد نیاز را برای آزمون فرضیه‌های خود جمع آوری کرد، اکنون نوبت آن است که با بهره گیری از تکنیک‌های آماری مناسبی که با روش تحقیق، نوع متغیرها،... سازگاری دارد، داده‌های جمع آوری شده را دسته‌بندی و تجزیه و تحلیل نماید و در نهایت فرضیه‌هایی را که تا این مرحله او را در تحقیق هدایت کرده‌اند، در بوته آزمون قراردهد و تکلیف آنها را روشن کند و سرانجام بتواند راه حلی و پاسخی برای پرسش تحقیق بیابد. پیوند دادن موضوع تحقیق به رشتة ای از اطلاعات موجود مستلزم اندیشه‌ای خلاق است، عموماً موضوعی به ذهن محقق خطورمی کند که یافتن منابع داده‌های موجود، برای بررسی آن مستلزم خلاقیت ذهنی محقق است، آرایش و تنظیم داده‌ها نیز مستلزم خلاقیت است. فرایند تجزیه و تحلیل داده‌ها، فرایندی چندمرحله‌ای است که طی آن داده‌هایی که از طریق بکارگیری ابزارهای جمع آوری در جامعه (نمونه) آماری فراهم آمده‌اند، خلاصه، کدبندی و دسته‌بندی ... و در نهایت پردازش می‌شوند تا زمینه برقراری انواع تحلیل‌ها و ارتباط‌های بین این داده‌ها به منظور آزمون فرضیه‌ها فراهم آید (خاکی، ۱۳۸۷، ۳۰۵-۳۰۳).

در حال حاضر برای آزمون فرضیه روش‌ها و راه حل‌های منسجم، صورت گرفته است. یکی از این روش‌های نوید بخش، مدل معادلات ساختاری یا تحلیل چند متغیره با متغیرهای مکنون است که در پژوهش حاضر از این مدل، استفاده شده است. مدل معادلات ساختاری، رویکرد آماری جامعی برای آزمون فرضیه‌هایی درباره روابط بین متغیره‌ای مشاهده شده ۴۹ و متغیرهای مکنون ۵۰ است که گاه تحلیل ساختاری کوواریانس، مدل یابی علی و گاه نیز لیزرل نامیده می‌شود؛ اما اصطلاح رایج آن، مدل یابی معادلات ساختاری است. نتایج مدل معادلات ساختاری به شکل نمودار مسیر، ارائه می‌شود. نمودار مسیر، نمایشی گرافیکی از مدل معادلات ساختاری است که سه جزء‌اصلی این نمودار عبارت است از: مستطیل‌ها، بیضی‌ها و پیکان‌ها. از جمله مهمترین شاخصه‌ای تناسب مدل، شاخص است $RMSR$ ؛ GFI ، $AGFI$ تجزیه و تحلیل اطلاعات به عنوان مرحله

ای علمی، از پایه های اساسی هر پژوهش علمی به شمار می رود که به وسیله آن کلیه فعالیت های پژوهش تا رسیدن به نتیجه، کنترل و هدایت می شوند.

۱-۳ شاخص های توصیفی متغیرها

به منظور شناخت بهتر ماهیت جامعه ای که در پژوهش مورد مطالعه قرارگرفته است و آشنایی بیشتر با متغیرهای پژوهش، قبل از تجزیه و تحلیل داده های آماری، لازم است این داده ها توصیف شود. همچنین توصیف آماری داده ها، گامی درجهت تشخیص الگوی حاکم بر آنها و پایه ای برای تبیین روابط بین متغیرهایی است که در پژوهش به کار می رود بنابراین، قبل از اینکه به آزمون فرضیه های پژوهش پرداخته شود. نگاره های موجود در رساله حاوی شاخص هایی برای توصیف متغیرهای تحقیق می باشد. این شاخص ها شامل، شاخص های مرکزی، شاخص های پراکندگی و شاخص های شکل توزیع است.

۱-۴ متغیر های تحقیق

۱-۱-۴ متغیر مستقل

متغیر مستقل در این تحقیق محافظه کاری حسا بداری می باشد در این پژوهش محافظه کاری به دو نوع محافظه کاری مشروط و محافظه کاری تقسیم شده است.

محافظه کاری مشروط:

$$m = \frac{\text{اقلام تعهدی غیرعملیاتی}}{\text{جمع کل داراییها}} \times (-1)$$

محافظه کاری نا مشروط:

$$n = \frac{\text{کل اقلام تعهدی}}{\text{جمع کل داراییها}} \times (-1)$$

هدف از انتخاب این دو مدل برای اندازه گیری محافظه کارانه به قرار زیر است:

- الف) مدل های موجود برای اندازه گیری محافظه کاری با خطای زیادی مواجه هستند (گیول و هاین، ۲۰۰۷، ۶۵).^۱
- ب) اطلاعات مورد استفاده این پژوهش، مبتنی بر اطلاعات حسابداری است و در آن از شاخص های بازار استفاده نمی شود. با توجه به دسترسی به اطلاعات صورت های مالی، برای اندازه گیری محافظه کاری نهفته در صورت های مالی این مدل نسبت به سایر مدل ها برای بازار های در حال توسعه نظری بازار سرمایه ایران مناسب تر است (بنی مهد و باغبانی، ۱۳۸۸، ص ۲)

۱-۲-۴ متغیر وابسته

متغیر وابسته در این تحقیق شامل ریسک ورشکستگی می باشد و از آن جا که در این پژوهش از دو مدل آلتمن و زاوگین استفاده شده است ابتدا مدل آلتمن و متغیرهای آن سپس مدل زاوگین و متغیر های آن ذکر می گردد.

مدل آلتمن

$$z = 1.2x_1 + 1.4x_2 + 3.3x_3 + 0.6x_4 + 0.99x_5$$

در این مدل:

¹ Givoly, D., Hayn, C

x_1 = سرمایه در گرددش) / (کل دارایی)

x_2 = سود انباشته / کل دارایی

x_3 = درآمد قبل از بهره و مالیات / کل دارایی

x_4 = ارزیابی ارزش پول / ارزش دفتری بدھی

x_5 = فروش / کل دارایی

اگر z کوچکتر از ۱.۸۱ باشد بانک ورشکسته است.

مدل زاوگین

$$p = 0.23883 - 0.108x_1 - 1.583x_2 - 10.78x_3 + 3.074x_4 + 0.486x_5 - 4.35x_6 - 0.11x_7$$

در این مدل:

x_1 = فروش / متوسط موجودی ها

x_2 = متوسط موجودیها / متوسط حساب های دریافتی

x_3 = کل داراییها / موجودی نقد + سرمایه گذاری کوتاه مدت

x_4 = بدھیهای جاری / دارایی های آنی

x_5 = بدھی جاری / سود عملیاتی - کل دارایی

x_6 = بدھی جاری / بدھی بلند مدت - کل دارایی

x_7 = دارایی های ثابت + خالص سرمایه در گرددش / فروش

$$\text{احتمال ورشکستگی} = \frac{1}{(1 + e^{-p})}$$

هدف از انتخاب این دو مدل برای اندازه گیری ریسک ورشکستگی نیز به قرار زیر است:

(الف) مدل پیش بینی التمن به دلیل اینکه در اکثر تحقیقات در بازار سرمایه ایران طی سال های اخیر به کار گرفته شده در تحقیق حاضر نیز از این مدل استفاده شده است.

(ب) مدل پیشینی زاوگین به دلیل این که در تدوین ضرایب متغیرهای مدل، فرض نرمال بودن راهکار نگرفته و مستقیماً از آمار ناپارامتریک و تحلیل لوجیت استفاده کرده، لذا دقیق اندازه گیری اش نسبت به مدل های پیشین بالاتر است و از طرف دیگر خروجی آن به دو حالت ورشکست می شود یا نمی شود، منجر نمی گردد بلکه برای تعیین وضعیت فشار مالی شرکت از یک عدد و احتمال که بین صفر و یک قرار دارد، استفاده کرده و احتمال ورشکستگی بانک را به ما می دهد، لذا برای مقاصد ما که می خواهیم احتمال ورشکستگی بانک ها را به دست آوریم که ممکن است این شرکت ها نیز توزیعشان نرمال نباشد، مناسب بوده و از این مدل استفاده می نماییم.

۴-۲- تحلیل همبستگی پیرسون و رگرسیون ساده خطی

تعریف پژوهش های همبستگی، هدف و مزایا:

پژوهش های همبستگی شامل کلیه پژوهش هایی است که در آن سعی می شود رابطه بین متغیرهای مختلف با استفاده از ضریب همبستگی، کشف یا تعیین می شود. هدف روش پژوهش همبستگی، مطالعه حدود تغییرهای چند متغیر با حدود تغییرهای چند متغیر دیگر است. هدف ضریب همبستگی، بیان رابطه بین دو یا چند متغیر به صورت ریاضی است. در صورتی که رابطه متغیرها کامل و مثبت باشد ضریب همبستگی، یک است و چنانچه همبستگی بین متغیرها کامل و منفی باشد ضریب همبستگی، منفی یک، (۱-۱) خواهد شد. طرح بنیانی و اساسی پژوهش همبستگی بسیار ساده است. در این روش ها به جمع آوری نمره های دو (یا چند) متغیر برای آزمودنی های یکسان می پردازیم و سپس ضریب همبستگی را محاسبه می

کنیم. به طور خلاصه، ضریب همبستگی را می توان برای بیان روابط علت و معلولی به کار برد. هر چند که این روش به منظور کشف و پیش بینی روابط بین دو متغیر A و B به کار می رود. مزیت عمدۀ روش همبستگی این است که به محقق اجازه می دهد که متغیرهای زیادی را اندازه گیری کند و همزمان همبستگی درونی بین آنها را محاسبه نماید. امتیاز دیگر روش همبستگی در این است که می تواند درباره درجه همبستگی بین متغیرها مورد مطالعه، اطلاعات لازم را فراهم سازد و روش همبستگی یا درجه همبستگی را در کل دامنه یا محدوده معین مشخص کند. روش همبستگی برای دو هدف عمدۀ به کار می رود:

۱- کشف همبستگی بین متغیرها

۲- پیش بینی یک متغیر از یک یا چند متغیر دیگر.

به طور کلی هدف پژوهش همبستگی عبارت است از درک الگوهای پیچیده رفتاری از طریق مطالعه و همبستگی بین این الگوها و متغیرهایی که فرض می شود بین آنها رابطه وجود دارد.

تحلیل همبستگی، ابزاری آماری است که بوسیله ان می توان درجه ای که یک متغیر به متغیر دیگر از نظر خطی مرتبط است را اندازه گیری کرد. همبستگی را به طور معمول با تحلیل رگرسیون به کار می بند. درجه همبستگی درباره دو معیار بحث می کند:

۱- ضریب تعیین ۲- ضریب همبستگی

ضریب تعیین r^2

این مقدار مهم ترین معیاری است که با آن می توان رابطه بین دو متغیر y و x را توضیح داد. همیشه بین دو صفر تا یک است:

$$r^2 = \frac{a \sum y + b \sum xy - ny^2}{\sum y^2 - ny^2}$$

گرچه ضریب همبستگی مثلاً ۵۰% به این معنا نیست که دو یا چند متغیر دارای ۵۰ درصد تغییرهای مشترک می باشد، ولی محدوده همبستگی (ضریب تعیین)، این تغییرهای مشترک را نشان می دهد. در صورتی که همبستگی دو آزمون ۵۰% باشد این دو آزمون دارای تغییرهای مشترک به میزان (۵۰% یا ۲۵%) است.

ضریب همبستگی:

اگر از ضریب تعیین، ریشه دوم بگیریم، به مقدار بدست آمده ضریب همبستگی می گوییم و آن را با r نشان می دهیم که می تواند عدد مثبت یا منفی یا صفر باشد.

روش همبستگی گشتاوری (پیرسون):

روش همبستگی گشتاوری زمانی به کار می رود که متغیرهای مورد مطالعه (دو متغیری که قصد محاسبه ضریب همبستگی بین آنها را داریم) به صورت پیوسته باشند.

در این پژوهش نیز با توجه به ویژگی متغیرهای بدست آمده (محافظه کاری مشروط، نامشروط و رسک ورشکستگی) که از لحاظ پیوسته بودن متغیرها دارند و نیز مزیتی که روش همبستگی پیرسون دارد از این روش استفاده شده است.

۵-فرضیه های پژوهش:

فرضیه اصلی اول: میان محافظه کاری حسابداری و اعتبار تجاری ارتباط مثبت و معنا داری وجود دارد.

فرضیه اصلی دوم: اعمال سیاست های پولی انقباضی در شرکت هایی با محافظه کاری بالا باعث افزایش اعتبار تجاری آنها می شود.

۶-هدف تحقیق:

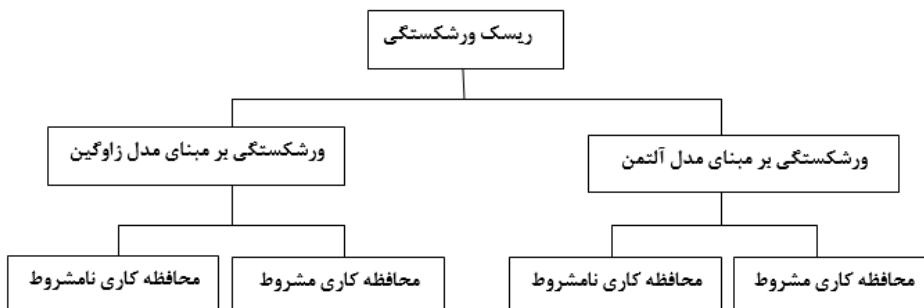
هدف این پژوهش بررسی ارتباط بین محافظه کاری حسابداری با اعتبار تجاری می باشد.

۶-روش تحقیق:

روش تحقیق از نظر ماهیت از نوع استقرایی است. در این تحقیق روش مقطعی از نظر ویژگی زمانی داده های جمع آوری شده و روش همبستگی با رابطه کاوی برای تحلیل داده های جمع آوری شده بکارگرفته می شود. از نظر نوع آزمون فرضیه ها این تحقیق از نوع همبستگی - مقطعی می باشد. روش تحقیق میدانی می باشد که از لحاظ هدف با توجه به اینکه می توانیم در عمل از آن استفاده کنیم یک پژوهش کاربردی هم می باشد.

مقیاس اندازه گیری داده ها مقیاس نسبی است. روش تحقیق به صورت قیاسی استقرایی است که در آن مبانی نظری و پیشینه پژوهش از راه کتابخانه، مقاله و اینترنت جمع آوری شده و بصورت استدال قیاسی و در رد یا اثبات فرضیه های پژوهش با بکارگیری روشهای آماری مناسب، از استدلال استقرایی در تعیین نتایج استفاده شده است. چون هدف پژوهش شناخت رابطه همبستگی محافظه کاری حسابداری و ریسک ورشکستگی شرکت هاست و تحقیقات همبستگی شامل کلیه تحقیقاتی است که در آنها سعی می شود رابطه متغیرهای مختلف با استفاده از ضریب همبستگی کشف و تعیین شود.

۶-مدل تحقیق

شکل ۱: مدل تحقیق

۷-یافته های تحقیق

۷-۱-روش آزمون فرضیه های تحقیق

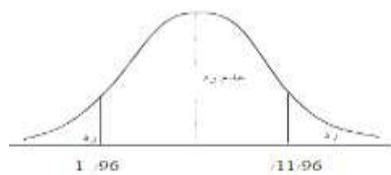
جهت آزمون فرضیه های این تحقیق، گام های زیربرداشته شده است:

۱. انتخاب بانک های نمونه از بین جامعه آماری به صورت حذف سیستماتیک منظم
۲. اخذ صورت های مالی و سایر اطلاعات مورد نیاز شرکت های انتخاب شده به عنوان نمونه و استخراج اطلاعات مورد نیاز از صورت های مالی شرکت های نمونه

۳. محاسبه نسبت های مورد نیاز بانک های انتخابی با استفاده از نرم افزار اکسل

۴. استفاده از نرم افزار ره آورد نوین و Excel -، جهت محاسبه متغیرها و نرم افزار SPSS

برای آزمون فرض ها و انجام سایر تجزیه و تحلیل ها با بکارگیری روش های آماری همچون آمار توصیفی، همبستگی (ضریب همبستگی، ضریب تعیین)، آنالیز رگرسیون و آزمون ضرائب آن، آنالیز همبستگی و آزمون ضرائب آن و آزمون برابری معناداری چند ضریب همبستگی. برای تعیین استفاده از معادله خط رگرسیون و نیز امکان تعمیم نتایج نمونه به جامعه؛ باید معنی دار بودن ضریب همبستگی مورد آزمون قرار گیرد که برای این منظور از آزمون T استفاده می گردد. اگر T محاسبه شده، از جدول درسطح اطمینان ۹۵ تا ۹۹ درصد بیشتر باشد به این معنی است که ضریب همبستگی بدست آمده آنقدر قابل توجه است که احتمال ناشی شدن آن، از تغییرات تصادفی اندک است و می توان نتیجه آن را به جامعه تعمیم داد. آماره این آزمون به شرح زیر می باشد (آذرومومنی، ۱۳۸۴، ص ۱)

رد و قبول فرض صفر در سطح اطمینان ۹۵٪

$$t = r \sqrt{\frac{n-2}{1-r^2}}$$

که در آن:

t : آماره آزمون

r: ضریب همبستگی

n: تعداد نمونه

R²: ضریب تعیین

در این مرحله محقق، پس از تعیین و محاسبه متغیرهای مستقل و وابسته، به آزمون فرضیات تحقیق و تجزیه و تحلیل آنها می پردازد ابتدا وجود رابطه همبستگی بین متغیر وابسته و متغیرهای مستقل را مورد آزمون قرارداده و سپس از روش رگرسیون جهت تعیین رابطه ریاضی بین متغیرهای مستقل و وابسته استفاده گردید. در واقع، تجزیه و تحلیل رگرسیون کمک می کند تا رابطه خطی بین متغیرها را در صورت وجود چنین رابطه ای پیدا کنیم. در مرحله پایانی برای تعیین میزان ارتباط بین متغیر وابسته و متغیرهای مستقل در تحقیق از معیار همبستگی استفاده شده است (آذرومومنی، ۱۳۸۴: ص ۹۵)

مقدار SPSS نرم افزار، t خوشبختانه جهت اجتناب از محاسبه آماره های متناظر در جدول احتمال ۱ را محاسبه و ارائه می نماید که از آن می توان برای رد یا تأیید فرض صفر استفاده نمود.

مدل های پیش بینی ورشکستگی یکی از فنون و ابزار های پیش بینی وضعیت آتی شرکت هاست که احتمال وقوع ورشکستگی را با ترکیب گروهی از نسبت های مالی برخاسته از صورت های مالی شامل ویژگی های کیفی از جمله محافظه کاری است تخمین می زند. در اینجاست که دانش حسابداری و مدیریت مالی به کمک سرمایه گذاران می آید تا آنها را در تصمیمات خودداری دهد.

در این تحقیق پس از جمع آوری اطلاعات و داده های لازم، متغیرهای مورد مطالعه در بانک های نمونه محاسبه شده و رابطه بین محافظه کاری حسابداری و ریسک ورشکستگی با استفاده از ضریب همبستگی پیرسون اندازه گیری شده است و سپس از آزمون (T) با درجه آزادی $df = n - 2$ و سطح اطمینان ۹۵٪ برای تعیین معنی دار بودن رابطه همبستگی بین معیارهای فوق استفاده شده است. جهت بررسی روابط علی میان متغیرها، کوشش های زیاد در دهه اخیر، بصورت منسجم، صورت گرفته است. یکی از این روش های نوید بخش، مدل معادلات ساختاری یا تحلیل چند متغیره با متغیرهای مکنون است که در پژوهش حاضر از این مدل، استفاده شده است. مدل معادلات ساختاری، رویکرد آماری جامعی برای آزمون فرضیه هایی درباره روابط بین متغیرهای مشاهده شده ۴۹ و متغیرهای مکنون ۵۰ است که گاه تحلیل ساختاری کوواریانس، مدل یابی علی و گاه نیز لیزرل نامیده میشود؛ اما اصطلاح رایج آن، مدل یابی معادلات ساختاری است.

هدف از انتخاب این دو مدل برای اندازه گیری محافظه کارانه به قرار زیراست:

الف) مدل های وجود برای اندازه گیری محافظه کاری با خطای زیادی مواجه هستند (گیولو هاین، ۲۰۰۷، ۶۵^۱).

ب) اطلاعات مورد استفاده این پژوهش، مبتنی بر اطلاعات حسابداری است و در آن از شاخص های بازار استفاده نمی شود. با توجه به دسترسی به اطلاعات صورت های مالی، برای اندازه گیری محافظه کاری نهفته در صورت های مالی این مدل نسبت به سایر مدل ها برای بازارهای در حال توسعه نظیر بازار سرمایه ایران مناسب تر است. (بنی مهد و باغبانی، ۱۳۸۸، ص ۲).

۷-۲- بررسی فرض نرمال بودن متغیرها:

از آن جائی که نرمال بودن متغیر وابسته (ریسک ورشکستگی) به نرمال بودن باقیمانده های مدل می انجامد؛ لازم است قبل از برآش مدل، نرمال بودن آن کنترل شود.

فرض صفر و فرض مقابل آزمون نرمالیتی به صورت زیر است:

H_0 توزیع داده های ریسک ورشکستگی نرمال است.

H_1 توزیع داده های ریسک ورشکستگی نرمال نیست.

جهت آزمون فرض بالا از آزمون کلموگروف اسمیرنوف استفاده شده است. در این آزمون هر گاه سطح معناداری کمتر از ۵٪ باشد فرض صفر در سطح ۹۵٪ اطمینان رد می شود.

در این تحقیق پس از جمع آوری اطلاعات و داده های لازم، متغیرهای مورد مطالعه در بانک های نمونه محاسبه شده و رابطه بین محافظه کاری حسابداری و ریسک ورشکستگی با استفاده از ضریب همبستگی پیرسون اندازه گیری شده است و سپس از آزمون (T) با درجه آزادی $df = n - 2$ و سطح اطمینان ۹۵٪ برای تعیین معنی دار بودن رابطه همبستگی بین معیارهای فوق استفاده شده است.

۷-۳- نتایج فرضیه اصلی اول

نتایج مربوط به این فرضیه به صورت نتایج حاصل از فرضیه های فرعی ذیل بیان می شود:

۷-۳-۱- نتایج فرضیه فرعی الف

بررسی نشان داد که فرضیه فوق تایید گردید و رابطه معنادار بین محافظه کاری مشروط و ریسک ورشکستگی طبق مدل آلتمن وجود دارد و این رابطه معکوس است که این نتیجه با مستندات ارائه شده در چاچوب نظری تحقیق و ادبیات مالی در تضاد نمی باشد. با توجه به آزمون ها و تحلیل هایی که از راه رگرسیون و همبستگی انجام شد و همان طوری که مشاهده می شود، به این نتیجه رسیدیم که همبستگی بین دو متغیر محافظه کاری مشروط و ریسک ورشکستگی طبق مدل آلتمن در

^۱ Givoly, D., Hayn, C

شرکت های پذیرفته شده در بازار سرمایه ایران وجود دارد و مقدار آن $0/204$ است و در واقع متغیر های یاد شده نمی توانند به صورت مستقل عمل کنند و با توجه به ضریب تعیین تعديل شده به دست آمده که مقدار آن $0/140$ می باشد، نشان می دهد که 4% درصد از تغییرات ریسک ورشکستگی به محافظه کاری مشروط وابسته است و بقیه آن مربوط به متغیر هایی می باشد که در این پژوهش در نظر گرفته نشده است. بررسی نشان داد که فرضیه فوق تایید گردید و رابطه معنادار بین محافظه کاری مشروط ورشکستگی طبق مدل آلتمن وجود دارد و این رابطه معکوس است که این نتیجه با مستندات ارائه شده در چاچوب نظری تحقیق و ادبیات مالی در تضاد نمی باشد.

۷-۳-۱-نتایج فرضیه فرعی ب

با توجه به آزمون ها و تحلیل هایی که از راه رگرسیون و همبستگی انجام شد به این نتیجه رسیدیم که همبستگی بین دو متغیر محافظه کاری نامشروع و ریسک ورشکستگی طبق مدل آلتمن در بازار سرمایه ایران وجود دارد و مقدار آن $0/189$ است؛ و در واقع متغیر های یاد شده نمی توانند به صورت مستقل عمل کنند و با توجه به ضریب تعیین تعديل شده به دست آمده که مقدار آن $0/340$ می باشد، نشان می دهد که تنها $3/4$ درصد از تغییرات ریسک ورشکستگی به شاخص محافظه کاری نامشروع وابسته است و بقیه آن مربوط به متغیر هایی می باشد که در این پژوهش در نظر گرفته نشده است. بررسی ها نشان داد که فرضیه فوق تایید گردیده و رابطه معنادار بین محافظه کاری نامشروع و ریسک ورشکستگی طبق مدل آلتمن وجود دارد و این رابطه معکوس است که این نتیجه با مستندات ارائه شده در چاچوب نظری تحقیق و ادبیات در تضاد نمی باشد. نکته مهم این است که محافظه کاری مشروط رابطه قوی تری با ریسک ورشکستگی طبق مدل آلتمن دارد تا محافظه کاری نامشروع زیرا ضریب تعیین محافظه کاری مشروط $4/1$ و برای محافظه کاری $0/3/4$ است.

۷-۴-نتایج فرضیه اصلی دوم

نتایج مربوط به این فرضیه به صورت نتایج حاصل از فرضیه های ذیل بیان می شود.

۷-۴-۱-نتایج فرضیه فرعی الف

با توجه به آزمون ها و تحلیل هایی که از راه رگرسیون انجام شد، به این نتیجه رسیدیم که همبستگی بین دو متغیر محافظه کاری مشروط و ریسک ورشکستگی طبق مدل زاوگین در بازار سرمایه ایران وجود دارد و مقدار آن $0/231$ است و در واقع متغیر های یاد شده نمی توانند به صورت مستقل عمل کنند و با توجه به ضریب تعیین تعديل شده به دست آمده که مقدار آن $0/520$ می باشد. نشان می دهد که تنها $5/2$ درصد از تغییرات ریسک ورشکستگی به شاخص محافظه کاری مشروط وابسته است و بقیه آن مربوط به متغیرهایی می باشد که در این پژوهش در نظر گرفته نشده است. بررسی ها نشان می دهد که فرضیه فوق تایید گردیده و رابطه معنادار بین محافظه کاری مشروط و ریسک ورشکستگی طبق مدل زاوگین وجود دارد و این رابطه معکوس است که این نتیجه با مستندات ارائه شده در چاچوب نظری و ادبیات مالی در تضاد نمی باشد. نتایج آزمون این فرضیه در مقایسه با فرضیه فرعی اول نشان می دهد که بین محافظه کاری مشروط و ریسک ورشکستگی طبق مدل زاوگین رابطه قوی تری نسبت به مدل آلتمن موجود است و این مدل در جهت تایید فرضیه تحقیق بهتر از مدل آلتمن می تواند در بانک ایران به کار گرفته شود.

۷-۴-۲-نتایج فرضیه فرعی ب

همبستگی بین دو متغیر محافظه کاری نامشروع و ریسک ورشکستگی طبق مدل زاوگین در بازار سرمایه ایران وجود دارد و مقدار آن $0/174$ است و در واقع متغیر های یاد شده نمی توانند به صورت مستقل عمل کنند و با توجه به ضریب تعیین تعديل شده به دست آمده که مقدار آن $0/029$ است، نشان می دهد که تنها $2/9$ درصد از تغییرات ریسک ورشکستگی طبق

مدل زاوگین به شاخص محافظه کاری نامشروع وابسته است و بقیه آن مربوط به متغیرهایی می باشد که در این پژوهش در نظر گرفته نشده است. بررسی ها نشان می دهد که فرضیه فوق تایید گردیده و رابطه معنادار بین محافظه کاری نامشروع و ریسک ورشکستگی طبق مدل زاوگین وجود دارد و این رابطه معکوس است که این نتیجه با مستندات ارائه شده در چارچوب نظری و ادبیات مالی در تضاد نمی باشد.

نکته مهم اینجاست که محافظه کاری مشروط در این فرضیه نیز با ریسک ورشکستگی رابطه قوی تری نسبت به نامشروع دارد و محافظه کاری نامشروع تنها حدود ۳٪ از ریسک ورشکستگی را تبیین می کند. مساله مهم دیگر این است که با مدل زاوگین رابطه محافظه کاری نامشروع ضعیف تر از مدل آلتمن است.

بررسی ها نشان می دهد که فرضیه فوق تایید گردیده و رابطه معنادار بین محافظه کاری مشروط و ریسک ورشکستگی طبق مدل زاوگین وجود دارد و این رابطه معکوس است که این نتیجه با مستندات ارائه شده در چارچوب نظری و ادبیات مالی در تضاد نمی باشد. نتایج آزمون این فرضیه در مقایسه با فرضیه اصلی اول نشان می دهد که بین محافظه کاری مشروط و ریسک ورشکستگی طبق مدل زاوگین رابطه قوی تری نسبت به مدل آلتمن موجود است و این مدل درجهت تایید فرضیه تحقیق بهتر از مدل آلتمن می تواند در بانک ایران به کار گرفته شود.

۸- جامعه و نمونه آماری:

این پژوهش در ادارات امور شعب استان سیستان و بلوچستان و شعبات مرکزی بانک های دولتی و خصوصی مستقر در شهرستان زاهدان انجام گرفته است. طبق گزارش مرکز جامع اطلاعات و اخبار شبکه بانکی ایران و همچنین اعلام بانک ۸ مرکزی بانک دولتی و ۱۵ بانک خصوصی در جمهوری اسلامی ایران تا اسفند ماه ۱۳۹۵ سطح کشور، دارای مجوز تأسیس و فعالیت از بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران بوده اند. از سوی دیگر، بانک های توسعه صادرات و صنعت و معدن ازبخش دولتی و بانک های اقتصاد نوین، پارسیان، سامان، پاسارگاد، سرمایه و سینا از بخش خصوصی، به صورت مجزا، اداره ای با عنوان اداره امور شعب استان سیستان و بلوچستان ندارند.

۹- نتیجه گیری کلی تحقیق:

شواهد این پژوهش اظهار می کنند که یک رابطه معنادار و معکوس بین محافظه کارانه کم کردن خطرات بعدی ورشکستگی کمک می کند و به همین صورت ریسک ورشکستگی در دوره جاری باعث اعمال محافظه کاری در دوره های آتی می شود. یافته های این پژوهش معانی کلیدی متعددی را دارند اول در پاسخ به درخواست سهامداران، طلبکاران و حسابرسان برای اعمال حسابرسی محافظه کاراند. جهت نگهداری وجوه نقد در دسترسی و بالا بردن شفافیت و صراحت اطلاعات شواهد تجربی با پشتونه ادبیات تحقیق فراهم محافظه کاری را مدنظر قرار دهند.

۱۰- ارائه پیشنهادات تحقیق:

۱۰-۱- پیشنهادهای کاربردی

در این مقاله با یکپارچه سازی چند مازول ازجمله بانک اطلاعاتی، پیش پردازش های اولیه و درخت تصمیم گیری پایگاه دانشی ایجاد شد که می تواند برای شناسایی و اعتبارسنجی مشتریان کارا باشد. ازسوی دیگر، با بکارگیری مجموعه داده با استفاده از سیستم های استنتاج فازی و روش های کلاسیک نظریه رگرسیون می توان نتایجی را کسب کرد و نتایج حاصله را مورد مقایسه قرار داد و با کاربرد تکنیک های آماری اعتبار مدل را بررسی نمود. می توان موضوع پژوهش حاضر را در صنایع مختلف مورد بررسی قرار دارد و انتظار می رود با توجه به تفاوت ماهیت فعالیت شرکت ها و صنایع مختلف نتایج متفاوتی حاصل شود.

۱۰-پیشنهادهای پژوهشی

با افزایش اهمیت رضایت مشتری در محیط تجاری امروز، بسیاری از سازمان‌ها روی مباحث مرتبه با شناخت مشتری، وفاداری و سودآوری مشتری برای افزایش سهم بازار خود و کسب رضایت بیشتر مشتری تمرکز نموده‌اند. مدیریت ارتباط با مشتری به عنوان یک مزیت رقابتی برای سازمان‌ها محسوب می‌گردد. یکی از روش‌های شناخت مشتری، بخش بندی مشتریان به گروه‌های همگن و اتخاذ سیاست‌های بازاریابی متناسب با هربخش است. در این مقاله پس از خوشه بندی مشتریان به دوروش فازی و غیرفازی با توجه به اینکه معیار تراکم خوشه‌ها در روش فازی کمتر است نتیجه گرفتیم همواره روش فازی برای خوشه بندی مشتریان از دقت بیشتری برخوردار است. همچنین برای اینکه تعداد بهینه خوشه‌ها را بدست آوریم بهترین روش، از الگوریتم ژنتیک استفاده کردیم. در این مقاله سپس ارزش مدل توجیه می‌شود. این شاخص را می‌توان به عنوان مشخصه‌ای مشابه خوشه‌ها تعیین شد و در انتهای برای تحلیل خوشه‌ها و تبیین استراتژی مناسب برای هر خوشه از هرم ارزش مشتری بهره گرفته شد و با توجه به نتایج بدست آمده دیگر نیازی به شناخت تک تک مشتریان نمی‌باشد، بلکه هر خوشه معرف ویژگی‌های مشتریان موجود در آن گروه است. در انتهای نیز با استفاده از درخت تصمیم گیری قوانین شناسایی مشتریان استخراج شد. در این مقاله با یکپارچه سازی چند مازول از جمله بانک اطلاعاتی، پیش‌پردازش‌های اولیه و درخت تصمیم گیری پایگاه دانشی ایجاد شد که می‌تواند برای شناسایی و اعتبارسنجی مشتریان کارا باشد.

از سوی دیگر، باکارگیری مجموعه داده با استفاده از سیستم‌های است نتایج فازی و روش‌های کلاسیک نظریه‌گرسیون می‌توان نتایجی را کسب کرد و نتایج حاصله را مورد مقایسه قرار داد و باکاربرد تکنیک‌های آماری اعتبار مدل را بررسی نمود. بررسی رابطه بین محافظه کاری مشروط و نامشروع و روشکستگی واقعی مدیریت سود و بررسی رابطه بین محافظه کاری مشروط و نامشروع و ریسک و روشکستگی روش‌های متفاوتی برای اندازه گیری محافظه کاری و سنجش احتمال و روشکستگی در ادبیات تحقیق معرفی گردیدند که می‌توان هریک از آنها را استفاده نمود و مشاهده کرد که می‌توانند نتایج حاصل از تحقیق را تحت تأثیر قرار دهند یا خیر. می‌توان موضوع پژوهش حاضر را در صنایع مختلف مورد بررسی قرارداد و انتظار می‌رود با توجه به تفاوت ماهیت فعالیت شرکت‌ها و صنایع مختلف نتایج متفاوتی حاصل شود.

پیشنهاد می‌شود در تحقیقات آینده رابطه بین محافظه کاری ساز و کارهای حاکمیت شرکتی نظری: ویژگی‌های هیات مدیره، کنترل‌های داخلی و ... بررسی می‌گردد.

۱۱- محدودیت‌های تحقیق:

در تمام تحقیقاتی که صورت می‌گیرد، محدودیت‌ها جزو لاینفک تحقیق هستند؛ زیرا همین محدودیت‌ها هستند که زمینه را برای تحقیقات آتی و جدید فراهم می‌سازند. این تحقیق نیز از این قاعده مستثنی نبود.

دوره زمانی تحقیق بین سال‌های ۱۳۷۹ تا ۱۳۹۵ در نظر گرفته شد که دوره‌ای ناهمگن بود؛ زیرا بانک‌ها و موسسات مالی با رکود اقتصادی و تحریم‌های جدید مواجه شده‌اند؛ ولی در این پژوهش دوره زمانی تحقیق همگن فرض گردیده است.

به دلیل بروز بحران‌های شدید جامعه آماری مطالعاتی نیز تحت تأثیر قرار گرفت. کارا نبودن بازار سرمایه ایران، به عنوان یک عامل مداخله‌گر می‌تواند نتایج پژوهش را تحت تأثیر قرار دهد که کنترل آن توسط محقق امکان پذیرنمی‌باشد. این موضوع یکی از تنگناهای موجود در اجرای تحقیقات متکی به بازار سرمایه از جمله تحقیق حاضر است.

مشکلات مربوط به جمع آوری اطلاعات بخصوص مشکلات دسترسی به صورت‌های مالی و یادداشت‌های پیوست بانک‌های نمونه و پرهزینه و زمان بر بودن جمع آوری اطلاعات و در نهایت عدم پشتیبانی مراکز پژوهشی و علمی از تحقیقات انجام شده

منابع

- اسدی. غلامحسین: جلالیان. رامین: ۱۳۹۱؛ بررسی تأثیر ساختار سرمایه. سهامداران و بزرگی شرکت بر میزان اعمال محافظه کاری در شرکت‌ها: فصلنامه بررسی‌های حسابداری و حسابرسی. دوره ۱۹: شماره ۶۷

۲. آذر، عادل و منصور مومنی (۱۳۸۴) بررسی رابطه سود هر سهم در ارزیابی عملکرد شرکتهای پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران. *فصلنامه مطالعات حسابداری* شماره ۲۱. بررسی های حسابداری و حسابرسی (۱۳۸۵) شماره ۴۵ بنی مهد. بهمن و تهمینه باغبانی (۱۳۸۸) اثر محافظه کاری حسابداری. مالکیت دولتی. اندازه شرکت و نسبت اهرمی بر زیان دهی شرکت. بررسی های حسابداری و حسابرسی. شماره ۵۸. ص ۵۳-۷۰.
۴. کمیته فنی سازمان حسابرسی (۱۳۶۰). استانداردهای حسابداری: نشریه ۱۶۰
۵. کردستانی غلامرضا. امیر یگی لنگرودی حبیب. محافظه کاری در گزارشگری مالی: بررسی عدم تقارن اطلاعاتی و بررسی های حسابداری و حسابرسی
6. Givoly, D., Hayn, C., 2000. The changing time-series properties of earnings, cash flows and accruals: has financial reporting become more conservative? *J. Acc. Econ.* 29 (3), 287–320.
7. Guay, W.R., Verrecchia, R.E., 2007. Conservative disclosure. Available at SSRN: <http://ssrn.com/abstract=995562>.
8. Min, Smith., 1992. The relation between accounting information quality and trade credit.
9. Petersen, M.A., Rajan, R.G., 1997. Trade credit: theory and evidence. *Rev. Financial Stud.* 10, 661–691.
10. Rajan, R.G., Zingales, L., 1995. What do we know about capital structure? Some evidence from international data. *J. Finance* 50, 1421–1460.
11. Research Group of Center for Chinese Banking Studies in Central University of Finance and Economics, 2007. Why it's difficult for small enterprises to apply for loans—a survey on the service status of financial institutions. *China Economic Times* 6 (in Chinese).
12. Van Horen, N., 2005. Do firms use trade credit as a competitiveness tool? Evidence from developing countries. *World Bank Working*

The Relation between Accounting Conservatism and Trade Credit

Samira Aghamiri¹, Habib Piri², Abbasali Haghparast³

¹Graduate Student of Accounting, Islamic Azad University of Zahedan, Zahedan, Iran

²Academic Member of Azad University of Zahedan, Faculty of Accounting, Zahedan Islamic Azad University, Zahedan, Iran

³Academic Member of Azad University of Zahedan, Faculty of Accounting, Zahedan Islamic Azad University, Zahedan, Iran

Abstract

Financing is an important topic that companies should pay attention to in order to advance their operations and activities. There are two types of financing: long-term and short-term. Short-term financing through trade credit is one of the most important financial resources of corporates (Petersen and Rajan, 1995 and Horn, 2007).

In accounting as information system, accurate and timely information is required for the users including creditors, customers, etc. in order to be used in financial goals and decisions. Financial statements form the main part of the financial reporting process. The goal of financial statements is to provide summarized and classified information on enterprise performance and flexibility. Such information can be helpful for a wide range of users for the economic decisions. The information of financial accounting reporting must have certain qualities, known as "Qualitative Characteristics" in financial reporting concepts. Conservatism is one of these characteristics, known as "caution".

Trade credit is an important concept in Iran and has become the center of interest for many users inside and outside companies. Therefore, a study regarding trade credit is innovative. No study has been conducted in this regard in Iran to examine the relationship between the accounting conservatism and trade credit. Thus, it is essential to examine the relationship.

Keywords: Short-term financing, Qualitative Characteristics, accounting conservatism, trade credit.
